

STAFBUREAU

SCHOOLVEILIGHEIDBELEIDSPLAN

CSG HET NOORDIK

Vastgesteld door de directeur-bestuurder, na instemming MR, d.d. 20 september 2016

Inhoudsopgave

Voorwoord		3
1. Visie en achtergrond		4
1.1	Visie op veiligheid	4
1.2	Wettelijke kaders	4
1.3	Kaders CSG Het Noordik	5
2. Beleid en organisatie		6
2.1	Fysieke veiligheid	6
2.1.1	Arbobeleid	6
2.1.2	Uitvoering Arbobeleid en Bedrijfshulpverlening	6
2.1.3	Overlegstructuur Arbobeleid	6
2.1.4	Bedrijfshulpverlening	7
2.1.5	Preventieve maatregelen	8
	Risico-inventarisatie	8
2.1.6	Incidenten en calamiteiten	9
2.1.6.1	Incidenten	9
2.1.6.2	Calamiteiten	9
2.1.6.3	Nazorg	10
2.2	Sociale veiligheid	11
2.2.1	Beleid op de vestigingen	11
2.2.2	Ongewenste omgangsvormen	11
2.2.3	Individuele leerlingen	12
2.2.4	Maatschappelijke veiligheid	12
2.2.5	Incidenten	13
2.2.6	Nazorg en rehabilitatie	13
3. Flankerend beleid		14
3.1	Gedragsregels	14
3.2	Klokkenluidersregeling en integriteitscode	14
3.3	Externe partijen	15
3.4	Communicatie met ouders en leerlingen	16
3.5	Omgang met de media	16
3.6	Privacy	17
3.7	Medicijnenprotocol	17
4. Planning en monitoring		18
4.1	Planning	18
4.2	Monitoring	18

Voorwoord

Veiligheid is een relatief begrip. Je zou veiligheid kunnen meten aan de hand van het aantal incidenten dat geregistreerd wordt, of aan het aantal meldingen dat bij de politie wordt gedaan. Maar veiligheid is meer. Een veilige school wordt door betrokken leerlingen en personeel gemaakt en gedragen, niet door onverschillige mensen. Mensen gaan zich betrokken én gedragen voelen als zij niet systematisch worden gecontroleerd op naleving van regels, maar erkend in hun bestaansrecht. Jij mag er zijn en jij doet er toe. Maar dat houdt ook een opdracht in aan ieder van ons om daar alles aan te doen om voor onszelf en onze omgeving zorg te dragen. Het schoolbeleid moet er voor zorgen dat die gemeenschappelijke verantwoordelijkheid ook waar gemaakt kan worden. En daar kunnen regels wel bij helpen.

Samen zullen we moeten blijven werken aan een veilig werk- en leefklimaat. Samen: dat betekent dat iedereen - leerling, administratief medewerker, docent, conciërge, directeur, bestuurder - zich bewust is van de eigen verantwoordelijkheid als het gaat om de veiligheid op school.

In dit Schoolveiligheidsplan beschrijft Het Noordik zijn schoolveiligheidsbeleid. Dit beleid is uiteraard gebaseerd op de wet- en regelgeving die op dit gebied is vastgesteld, maar gaat daarnaast vooral uit van de visie van de Noordikgemeenschap op (sociale en fysieke) veiligheid van degenen die er deel van uitmaken.

De inspectie schrijft voor dat elke onderwijsinstelling een schoolveiligheidsplan heeft, dit plan aan de medezeggenschapsraad (MR) voorlegt en jaarlijks de resultaten van de incidentenregistratie met de MR bespreekt. Aan deze eis is met de uitvoering van dit schoolveiligheidsplan voldaan. In het plan wordt verwezen naar diverse protocollen en documenten die op school gehanteerd worden; deze staan samen met het plan vermeld op de website en liggen ter inzage op het bestuurssecretariaat.

Een plan, hoe goed ook uitgevoerd, garandeert niet dat er geen incidenten of calamiteiten meer plaatsvinden. Het garandeert wel dat er professioneel gewerkt wordt aan het voorkomen van incidenten en calamiteiten en in voorkomende gevallen aan het begeleiden van slachtoffers.

W. Drenth, directeur-bestuurder

1. Visie en achtergrond

1.1. Visie op veiligheid

Veiligheid is een van de belangrijkste voorwaarden voor de mens om zich te kunnen ontwikkelen.

Leren en werken op CSG Het Noordik moet voor alle partijen als plezierig worden ervaren. Het hebben van respect voor elkaar, wederzijds vertrouwen en een correcte aanspreekcultuur vormen hierbij de basis.

CSG Het Noordik gaat vanuit de christelijke identiteit binnen de schoolgemeenschap uit van vertrouwen, liefde en verbinding. Concrete uitingsvormen hiervan zijn dialoog en openheid. De reactie op provocatie of profilering voor een eenzijdig, star of radicaal standpunt zal dan ook altijd bestaan uit het zoeken naar de dialoog. Ook in situaties van verschillende culturele uitingsvormen, zoals het niet geven van een hand bij begroeting, zoekt de school de dialoog in openheid. Intentie en waarde van het culturele gedrag of de culturele redenering zijn dan onderwerp van gesprek. Het dragen van een hoofddoek is in de ogen van de school geen uiting van profilering en past dan ook binnen de identiteit. Dit geldt ook bijvoorbeeld voor authentieke bijdragen van moslimleerlingen aan vieringen.

CSG Het Noordik is zelf in eerste instantie verantwoordelijk voor de fysieke en sociale veiligheid in de schoolgebouwen en op de daarbij behorende terreinen. Deze verantwoordelijkheid wordt gedragen door het directieteam, maar ook de medewerkers en de leerlingen hebben een verantwoordelijkheid op het gebied van veiligheid.

Het schoolveiligheidsbeleid heeft onder andere als doel alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie en pesten binnen of in de directe omgeving van en/of relatie met het CSG Het Noordik zoveel mogelijk te voorkomen en daar waar zich incidenten voordoen, adequate maatregelen te treffen om verdere escalatie te voorkomen. Het beleid spitst zich dan ook toe op de punten:

- Preventie van ongewenst en grensoverschrijdend gedrag
- Maatregelen bij incidenten en calamiteiten
- Nazorg

Er moet blijvend gestreefd worden naar een algemeen gedragen gevoel van (sociale) veiligheid, waarbij sprake is van zowel objectieve als subjectieve veiligheid. Objectieve veiligheid verwijst naar feitelijk ongewenst gedrag. Onderscheid wordt daarbij gemaakt tussen materieel geweld (diefstal en vandalisme) en psychisch-fysiek geweld (pesten, discriminatie, bedreiging, lichamelijk geweld, seksuele intimidatie en verbale agressie). Subjectieve veiligheid verwijst naar het veiligheidsgevoel van leerlingen en medewerkers. Gedrag dat het gevoel van veiligheid van medewerkers of leerlingen verstoort, wordt niet geaccepteerd.

1.2. Wettelijke kaders

Het schoolveiligheidsbeleid rust op de Arbeidsomstandighedenwet van 26 september 2006, die is ingegaan op 1 januari 2007 en op de Wet op de Ondernemingsraden (WOR) die sinds 1 januari 2011 ook geldt voor het middelbaar beroepsonderwijs. Scholen zijn volgens de Arbeidsomstandighedenwet, de Kwaliteitswet voortgezet

onderwijs (1998) en op basis van de Wet Veiligheid op School, van kracht sinds 1 augustus 2015, verplicht om beleid te voeren op het terrein van seksuele intimidatie, agressie, geweld en pesten en dit beleid dient vermeld te worden in de schoolgids. De Onderwijsinspectie controleert als onderdeel van het schoolklimaat of scholen een veiligheidsbeleid voeren om leerlingen en medewerkers zoveel mogelijk te vrijwaren van veiligheidsrisico's als letsel, diefstal, agressie en geweld.

1.3. Kaders CSG Het Noordik

Naast de wettelijke kaders, waar vanzelfsprekend elke organisatie aan dient te voldoen, gelden er interne kaders. Deze kaders worden vastgelegd in diverse documenten en protocollen waarnaar in de volgende hoofdstukken wordt verwezen. Deze documenten zijn voor de leerlingen en de ouders inzichtelijk via de website van CSG Het Noordik. Voor medewerkers worden de documenten ook op het Intranet geplaatst.

Daarnaast is regionale samenwerking met gemeentes en diverse andere instanties essentieel. De school staat midden in de samenleving en heeft baat bij een adequate afstemming van beleid en uitvoering daarvan op de werkzaamheden van instanties als het maatschappelijk werk, de politie en jeugdzorg.

2. Beleid en organisatie

2.1 Fysieke veiligheid

2.1.1 Arbobeleid

Om een adequaat beleid te kunnen voeren op het gebied van arbeidsomstandigheden en daarmee veiligheid, is een goede organisatie onontbeerlijk. Formeel is de directeur-bestuurder verantwoordelijk, maar de leidinggevendenden hebben de plicht om zaken op het terrein van sociale en fysieke veiligheid van zowel leerlingen als medewerkers goed te organiseren en zorgvuldig in te bedden in de organisatie.

Om de bevoegdheden en verantwoordelijkheden op het gebied van Arbo (waaronder veiligheid) goed vast te leggen, stelt het directieteam het schoolveiligheidsplan vast. Het plan is gericht op de arbeidsomstandigheden van de medewerkers, van de leerlingen en bezoekers.

Om enerzijds het directieteam te adviseren en te ondersteunen en anderzijds de medewerkers te vertegenwoordigen, is op elke vestiging een Hoofd-BHV aanwezig. Deze verantwoordelijken zijn opgeleid op het gebied van veiligheid en bescherming, zoals dit in de Arbowet beschreven is. Deze deskundigen komen enkele keren per jaar bijeen onder leiding van de Arbo-coördinator om de Arbo-gerelateerde onderwerpen per vestiging te bespreken. Zij ontwikkelen Noordikbreed beleid ten aanzien van veiligheid en bescherming. De Arbo-coördinator heeft in de samenwerking met de Arbo-coördinator op het Stafbureau een coördinerende functie om het proces rondom het managen van veiligheid efficiënt te laten verlopen en de werkzaamheden goed op elkaar af te stemmen.

2.1.2 Uitvoering Arbobeleid en Bedrijfshulpverlening

De uitvoering van het veiligheidsbeleid vindt plaats op de vijf vestigingen van het CSG Het Noordik op basis van het vastgestelde veiligheidsplan. Elke vestiging heeft daartoe een veiligheidscommissie waarin in ieder geval de volgende functionarissen zitting hebben:

- Vestigingsdirecteur (voorzitter)
- Hoofd-BHV
- Personeelslid

2.1.3 Overlegstructuur Arbobeleid

Er vindt minimaal twee keer per jaar een overleg van de ARBO-coördinator met de hoofden-BHV plaats. Van dit overleg wordt een verslag en/of besluitenlijst gemaakt, dat ook op Intranet wordt geplaatst.

De vestiging gebonden veiligheidscommissies overleggen ook minimaal twee keer per jaar met elkaar. Ook de verslagen en/of besluitenlijsten van dat overleg worden geplaatst op Intranet.

De structuur voorziet verder in de verschillende rollen die een bijdrage leveren aan de uitvoering van dit beleidsterrein, t.w. staffunctionaris, Arbo-verantwoordelijken, preventiemedewerkers, vertrouwenspersonen, zorgcoördinatoren, BHV'ers en EHBO'ers. De rollen van deze medewerkers zijn als volgt:

- De vestigingsdirecteur is bewaker van het proces rond de uitvoering van het veiligheidsbeleid op de vestiging en de uitvoering van het veiligheidsplan.
- Hoofden-BHV zijn medewerkers die op de locaties als aanspreekpunt dienen waar het Arbo-zaken betreft. Zowel medewerkers als leerlingen kunnen bij hen knelpunten op Arbo-gebied aangeven. De contactpersonen hebben zelf ook de verantwoordelijkheid risicovolle situaties te signaleren en te communiceren met (één van) de commissieleden.
- De preventiemedewerkers zijn deskundig op het gebied van preventie en bescherming. Tot hun taken behoren onder andere:
  - (Medewerking verlenen aan) verrichten en opstellen van een RI&E;
  - Adviseren aan en nauw samenwerken met de MR inzake de genomen en de te nemen maatregelen, gericht op een zo goed mogelijk arbeidsomstandighedenbeleid;
  - Uitvoeren van de maatregelen gericht op een zo goed mogelijk arbeidsomstandighedenbeleid dan wel de medewerking daar aan.
- De Bedrijfshulpverleners zijn aangesteld om:
  - Brand te beperken en te bestrijden en de gevolgen van ongevallen te beperken;
  - In noodsituaties alle medewerkers en andere personen in het gebouw te alarmeren en te evacueren.
- De EHBO'ers verlenen eerste hulp bij ongevallen in en rondom de diverse locaties van CSG Het Noordik.

2.1.4 Bedrijfshulpverlening

De Arboret schrijft voor dat doeltreffende maatregelen worden genomen op het gebied van de eerste hulp bij ongevallen, de brandbestrijding en de evacuatie van medewerkers en andere aanwezige personen en dat doeltreffende verbindingen worden onderhouden met de desbetreffende externe hulpverleningsorganisaties. De werkgever laat zich hiertoe bijstaan door medewerkers die hiervoor zijn aangewezen, zoals bedrijfshulpverleners (BHV'ers) en EHBO'ers.

Het aantal medewerkers dat BHV'er is, is o.a. afhankelijk van de grootte en indeling van het gebouw en het gebruik ervan. Het aantal BHV'ers wordt daarnaast bepaald op basis van de resultaten uit de RI&E (zie hoofdstuk 3.1) en (de evaluatie van) de periodieke ontruimingsoefeningen.

Uitvoering

Jaarlijks wordt voor CSG Het Noordik per vestiging het aantal benodigde BHV'ers vastgesteld.

De risico's en factoren die worden vastgesteld op basis van de resultaten uit de RI&E en de ontruimingsoefeningen worden beschreven in het bedrijfshulpverleningsplan. In het calamiteitenplan wordt vastgelegd hoe de aansturing van de BHV'ers geschiedt.

Minimaal twee keer per kalenderjaar wordt op locatie een BHV-bijeenkomst georganiseerd om enerzijds de kennis en de deskundigheid en anderzijds de teamvorming te bevorderen. Bij elke bijeenkomst wordt een presentielijst gemaakt met de namen van de aanwezigen. Een verslag van de bijeenkomst wordt geplaatst

op Intranet. Een samenvatting van de verslaglegging maakt onderdeel uit van het Arbo-jaarverslag. Tijdens de BHV-bijeenkomsten wordt met name aandacht besteed aan de specifieke omstandigheden van de betreffende locatie van CSG Het Noordik, inclusief de omgeving, zoals vluchtroutes, praktijklokalen en het gebruik van diverse middelen.

Bij BHV-bijeenkomsten wordt, indien gewenst, ook een externe partij zoals brandweer of politie uitgenodigd. Zo kunnen de brandweerlieden, politieagenten en BHV'ers met elkaar kennismaken, en daarnaast kunnen de deskundigen praktijkvoorbeelden of gerichte adviezen geven en direct vragen beantwoorden en onduidelijkheden toelichten.

Er wordt voor gezorgd dat er iedere dag BHV'ers in het gebouw c.q. de gebouwen aanwezig zijn. In het calamiteitenplan wordt vastgelegd hoe de aansturing van de BHV'ers plaatsvindt. Hierbij is de aanpak die uiteengezet wordt tijdens de cursus leidend.

De BHV'ers volgen jaarlijks de herhalingscursus (8 uur per jaar). Bij het inplannen van deze cursusdagen wordt rekening gehouden met het aantal BHV'ers dat in het gebouw aanwezig moet zijn.

Naast BHV'ers kent de school ook ontruimers, die minstens 1 keer per jaar het ontruimingsplan doornemen en er mee oefenen.

Jaarlijks wordt een activiteitenplan opgesteld voor de onderdelen Arbo en veiligheid. Het schoolveiligheidsplan wordt na goedkeuring door de directeur-bestuurder gepubliceerd op de website van CSG Het Noordik en op Intranet. Tevens staat in de wegwijzer voor leerlingen een verwijzing naar het schoolveiligheidsplan.

2.1.5 Preventieve maatregelen

Het veiligheidsbeleid is eerst en vooral gericht op preventie; de risico's en gevaren voor de veiligheid, gezondheid en welzijn van leerlingen, medewerkers en bezoekers worden zoveel mogelijk bij de bron voorkomen of beperkt.

Risico Inventarisatie

Wettelijk is bepaald dat de werkgever in een inventarisatie en evaluatie schriftelijk vastlegt welke risico's de schoolgebouwen, de werkzaamheden en andere omstandigheden met zich meebrengen voor de medewerkers en de leerlingen. Een plan van aanpak, waarin is aangegeven welke maatregelen worden genomen in verband met de bedoelde risico's en de samenhang daartussen, maakt deel uit van de RI&E. In het plan van aanpak wordt tevens aangegeven binnen welke termijn deze maatregelen worden genomen. De RI&E wordt aangepast zo dikwijls als de daarmee opgedane ervaring, gewijzigde werkmethoden of werkomstandigheden of de stand van de wetenschap en professionele dienstverlening daartoe aanleiding geven.

Uitvoering

Minimaal eenmaal in de vijf jaar worden per vestiging de risico's geïnventariseerd en geëvalueerd. Jaarlijks wordt een plan van aanpak RI&E opgesteld. De RI&E wordt op vestigingsniveau uitgevoerd en getoetst door een Arbo-deskundige.

Het plan van aanpak RI&E wordt jaarlijks geëvalueerd en herzien. Dit vormt een vast onderdeel van het Arbo-jaarplan, de tussentijdse voortgangsrapportage

(halverwege het kalenderjaar) en het Arbo- jaarverslag. Het plan van aanpak wordt op Intranet geplaatst.

Elke organisatie heeft de keuze om de uitvoering van de RI&E in eigen beheer te doen of uit te besteden. CSG Het Noordik werkt met een combinatie van beide mogelijkheden. Hierdoor wordt enerzijds gebruik gemaakt van de kennis en ervaring van externe deskundigen en anderzijds worden er intern draagvlak en vaardigheden gecreëerd om uitvoering te geven aan het plan van aanpak.

2.1.6 Incidenten en calamiteiten

Een incident is een onverwachte, ongeplande en ongewenste gebeurtenis die geen verstreckende gevolgen heeft voor een grote groep mensen. Een calamiteit is een onverwachte, ongeplande en ongewenste gebeurtenis die omvangrijke gevolgen heeft voor de voortgang van het werken en leren van medewerkers en leerlingen.

2.1.6.1 Incidenten

Wettelijk is vastgesteld dat de werkgever ongevallen die leiden tot de dood, een blijvend letsel of een ziekenhuisopname direct meldt aan de Arbeidsinspectie. De werkgever houdt een lijst bij van de gemelde arbeidsongevallen en van arbeidsongevallen welke hebben geleid tot een verzuim van meer dan drie werkdagen. Op die lijst worden de aard en datum van het ongeval geregistreerd.

Uitvoering

In het protocol ongevallenregistratie worden gemelde arbeidsongevallen geregistreerd. In het Incidentenprotocol CSG Het Noordik staat beschreven welke incidenten geregistreerd dienen te worden, bij wie ze intern gemeld worden, op welke wijze registratie plaatsvindt en de daarbij behorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Daarnaast is in het protocol een passage opgenomen over het melden van incidenten bij de politie en over het doen van aangifte. De veiligheidscommissie heeft inzage in de registratie en gebruikt deze om trends te signaleren. Op basis van deze trends wordt het schoolveiligheidsplan waar nodig bijgesteld. De voortgang incidentenregistratie vormt een vast onderdeel van het Arbo-jaarverslag. Indien er sprake is van een ernstige calamiteit of crisis wordt een crisisteam ingesteld dat onder leiding zal staan van de vestigingsdirecteur van de betreffende vestiging en zo nodig van de directeur-bestuurder. Dit crisisteam houdt zich o.a. bezig met het verzamelen van informatie over de calamiteit, het nemen van snelle en slagvaardige beslissingen, het instrueren van personeel en de externe communicatie. Om beleid op het gebied van veiligheid (en gezondheid en welzijn) te kunnen voeren, zorgt CSG Het Noordik voor een goede verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de medewerkers. De bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in taakbeschrijvingen.

2.1.6.2 Calamiteiten

Wettelijk is vastgelegd dat elke organisatie beschikt over een calamiteitenplan ter waarborging van de veiligheid van medewerkers, leerlingen en bezoekers. Met betrekking tot het calamiteitenplan wordt gesteld dat dit altijd actueel is en goedgekeurd door dan wel besproken is met de brandweer. Dit betekent dat het plan jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd wordt aan de hand van onder andere ontruimingsoefeningen. Elke vestiging beschikt over een ontruimingsplan (als onderdeel van het calamiteitenplan), dat jaarlijks wordt geëvalueerd.

Uitvoering

Binnen de kaders van dit schoolveiligheidsplan, heeft elke locatie een calamiteitenplan. In deze calamiteitenplannen komen in ieder geval de volgende onderwerpen aan de orde:

- Omschrijving van het gebouw en de omgeving;
- Taken en verantwoordelijkheden van de BHV;
- Namen van de BHV'ers en de hoofd-BHV'er;
- Brand en explosie gevaarlijke stoffen;
- Technische installaties;
- Ontruimingsplan;
- Checklist calamiteiten.

In dit calamiteitenplan word tevens beschreven welke maatregelen en regels gelden in het kader van veiligheid bij buitenschoolse activiteiten.

Er wordt jaarlijks op elke locatie minimaal één ontruimingsoefening gehouden. Het betreft in eerste instantie aangekondigde ontruimingsoefeningen. Wanneer deze naar tevredenheid verlopen, zullen er oefeningen gehouden worden waarvan de leerlingen en medewerkers en in een later stadium ook de BHV'ers **vooraf niet op de hoogte** worden gesteld. De ontruimingsoefeningen worden met de BHV'ers en observatoren geëvalueerd en er wordt een verslag gemaakt met daarin opgenomen de verbeterpunten, welke als leidraad dienen voor het aanpakken van veranderingen en eventueel het aanpassen van het plan.

Het onderhoud van de brandmeldinstallatie op een locatie wordt in een logboek bijgehouden. Het ontruimingsplan en de verslagen van de ontruimingsoefeningen worden als bijlagen aan het logboek toegevoegd, zodat alle belangrijke informatie voor de brandweer gebundeld en direct beschikbaar is.

2.1.6.3 Nazorg

Nazorg is een belangrijk onderdeel in het proces. Medewerkers en leerlingen voelen zich vaak in de steek gelaten na een bedreigend voorval. Er is veel aandacht voor het incident en voor de dader en vaak te weinig voor het slachtoffer. Alertheid hierop is geboden, omdat goede opvang en begeleiding na een incident langdurige uitval of arbeidsongeschiktheid kunnen voorkomen. De opvang kan het beste geboden worden door de directe omgeving van het slachtoffer, maar dient ondersteund te worden door het management. Bagatelliseren van de gevolgen van het incident voor het slachtoffer is uit den boze. Als geen opvang of ondersteuning nodig is, geeft het slachtoffer dat zelf wel aan. Het is niet aan de omgeving om dat te bepalen.

Uitvoering

In specifieke gevallen zal de directeur-bestuurder of een van de directieleden contact opnemen met Slachtofferhulp of een vergelijkbare organisatie voor nazorg en opvangadvies.

2.2 Sociale veiligheid

Sinds 1 augustus 2015 zijn scholen in het primair en voortgezet onderwijs – als gevolg van een aanpassing van de onderwijswetten – verplicht zorg te dragen voor een veilige school. Door de wetwijziging moeten scholen:

- aan een inspanningsverplichting voldoen om een actief veiligheidsbeleid te voeren;
- het effect van het veiligheidsbeleid periodiek monitoren;
- de volgende taken bij tenminste één persoon beleggen:
  - het coördineren van anti-pestbeleid;
  - het fungeren als vast aanspreekpunt in het kader van pesten

De onderwijsinspectie zal toezien op naleving van de wettelijke verplichtingen.

Scholen hebben de taak om aan een inspanningsverplichting te voldoen en hierdoor papieren veiligheidsbeleid om te zetten in praktijk. De verplichting bestaat uit het ontwikkelen van een set samenhangende maatregelen, gericht op preventie en het afhandelen van incidenten. Dit beleid dient gevormd te worden met alle betrokkenen van de school en verankerd te worden in de dagelijkse praktijk. In het kader van pesten wordt scholen geadviseerd een anti-pestmethode te kiezen in de geest van de sociaal pedagogische visie.

Uitvoering

.....

2.2.1 Beleid op de vestigingen

Op iedere vestiging is:

- een coördinator 'veiligheid op school/anti pest beleid' aangewezen.
- een plan van aanpak dat gericht is op preventieve maatregelen.
- is vastgelegd hoe te handelen als er sprake is van zaken die niet in overeenstemming zijn met de veiligheid die aan leerlingen en medewerkers geboden dient te worden.

2.2.2 Ongewenste omgangsvormen

- Seksuele intimidatie en seksueel misbruik
- Agressie en geweld
- (Digitaal) pesten
- Discriminatie
- Homo-intimidatie
- Social media

Wettelijk is bepaald dat de werkgever voor de leerlingen en medewerkers een beleid voert dat gericht is op voorkoming van ongewenste omgangsvormen zoals seksuele intimidatie, agressie en geweld, pesten en discriminatie.

Uitvoering

In de Klachtenregeling inzake seksuele intimidatie, discriminatie, racisme, agressie en geweld CSG Het Noordik is het beleid ter voorkoming van ongewenste omgangsvormen vastgelegd.

Medewerkers die op de hoogte zijn van een seksueel misdrijf jegens een minderjarige deelnemer, zijn wettelijk verplicht de directeur-bestuurder hierover in

te lichten. De directeur-bestuurder dient dan contact op te nemen met de vertrouwensinspecteur.

Als er na overleg met de vertrouwensinspecteur een redelijk vermoeden van een strafbaar feit bestaat, is de directeur-bestuurder wettelijk verplicht direct aangifte te doen bij politie of justitie. Conform deze procedure kunnen zonder toestemming van de betrokken klager(s) en aangeklaagde(n) de benodigde vertrouwelijke gegevens worden verstrekt aan de inspectie, politie of justitie. De leerlingen en de ouders/verzorgers van de leerlingen worden wel, voordat aangifte wordt gedaan, op de hoogte gebracht.

Het is een kerntaak van scholen om een veilige school te garanderen. De nadruk van dit beleid ligt op het preventie-onderdeel. De wet verplicht een schoolbrede en structurele pestaanpak; een pestprotocol én een aantoonbaar werkende aanpak zijn verplicht. De onderwijsinspectie ziet hier streng op toe. Externe voorlichting, aandacht voor LHBT'ers in het lesaanbod, nazorg en ouderbetrokkenheid staan centraal in deze aanpak.

Internet en social media hebben de omvang en de gevolgen van pesten aanzienlijk groter gemaakt. Het heeft een hoog tempo en is laagdrempelig. De mogelijkheden voor manipulatie van gegevens zijn groot. CSG Het Noordik heeft een code voor gebruik van digitale middelen vastgesteld.

De school is wettelijk verplicht een anti-pestcoördinator aan te stellen. Het Noordik heeft dit op elke vestiging geregeld.

De vertrouwenspersonen ondersteunen medewerkers en leerlingen in geval van onvrede of klachten over ongewenst gedrag. De vertrouwenspersoon brengt de klacht zo nodig onder de aandacht van de directeur-bestuurder die in dergelijke zaken een onderzoek start. Voor leerlingen en medewerkers zijn op elke locatie vertrouwenspersonen beschikbaar. Voor leerlingen en medewerkers is ook een externe vertrouwenspersoon aangesteld. De school heeft hiertoe een klachtenregeling opgesteld.

2.2.3 Individuele leerling

- Thuissituatie
- Leer- en gedragsproblemen

De school heeft de taak om zorg te dragen voor specifieke behoeften van de individuele leerling, als er sprake is van een thuissituatie die de leerloopbaan van de leerling in de weg staat of wanneer de leerling ernstige leer- en/of gedragsproblemen heeft.

De in dit kader aangestelde zorgcoördinator verleent met de begeleiders van het zorgteam en de mentoren extra aandacht, zorg, begeleiding of ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. De zorgcoördinator maakt deel uit van het (externe) Zorg- en Adviesteam (ZAT). De zorgcoördinator heeft een signalerende functie richting de veiligheidscommissie.

2.2.4 Maatschappelijke veiligheid

Per 1 juli 2013 is de Wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in werking getreden. Deze wet stelt het gebruik van een meldcode verplicht voor professionals in onder meer het onderwijs bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De wet behelst geen meldplicht, maar een plicht om een meldcode te gebruiken. De

beslissing om signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling wel of niet te melden, blijft voorbehouden aan de individuele professional in overleg met zijn leidinggevende. De meldcode is een instrument om tot een zorgvuldige beslissing te kunnen komen en geeft aan hoe met meldingen omgegaan moet worden. Ook moet de systematiek de professionals beter in staat stellen om risico's vroegtijdig te signaleren.

In het kader van deze wet is elke school verplicht een aandacht functionaris huiselijk geweld en kindermishandeling aan te stellen.

2.2.5 Incidenten

Bij incidenten op het gebied van de sociale veiligheid handelt de school volgens afgesproken procedures, die waar relevant gebaseerd zijn op de hiervoor bestaande wet- en regelgeving. Zo zal in situaties van ernstig ongewenst gedrag en grensoverschrijdend handelen de bestuurder contact opnemen met de vertrouwensinspectie en zo nodig aangifte doen.

2.2.6 Nazorg en rehabilitatie

Nazorg is een belangrijk onderdeel in het proces. Medewerkers en leerlingen voelen zich vaak in de steek gelaten na een bedreigend voorval. Er is veel aandacht voor het incident en voor de dader en vaak te weinig voor het slachtoffer. Alertheid hierop is geboden, omdat goede opvang en begeleiding na een incident langdurige uitval of arbeidsongeschiktheid kunnen voorkomen. De opvang kan het beste geboden worden door de directe omgeving van het slachtoffer, maar dient ondersteund te worden door het management. Bagatelliseren van de gevolgen van het incident voor het slachtoffer is uit den boze. Als geen opvang of ondersteuning nodig is, geeft het slachtoffer dat zelf wel aan. Het is niet aan de omgeving om dat te bepalen.

Nazorg is ook nodig bij onterechte beschuldigingen. Er is schade berokkend aan een persoon, zijn naam is besmet, het vertrouwen kan daardoor beschadigd worden. Dit geldt des te meer als de organisatie zich, hangende het onderzoek, niet neutraal heeft opgesteld of steun heeft verleend.

Uitvoering

In specifieke gevallen zal de directeur-bestuurder of een van de directieleden contact opnemen met Slachtofferhulp of een vergelijkbare organisatie voor nazorg en opvangadvies. Voor rehabilitatie na onterechte beschuldiging volgt de school de adviezen van de Stichting School en Veiligheid.

Via de website en Intranet worden leerlingen en medewerkers geïnformeerd over de taken en verantwoordelijkheden van de zorgcoördinatoren, de vertrouwenspersonen en andere functionarissen die een rol spelen in het beleid. Daarnaast ontvangen jaarlijks alle nieuwe leerlingen en medewerkers voorlichting over deze aspecten.

3. Flankerend beleid

3.1 Gedragsregels

Gedragsregels hebben een meervoudige functie. Ten eerste dienen zij ter preventie doordat zij een leidraad vormen voor het gedrag van alle leerlingen en medewerkers binnen de school. De gedragsregels hebben betrekking op de preventie van seksuele intimidatie, agressie, geweld, racisme of discriminatie en beschermen de privacy van leerlingen en medewerkers. Ten tweede hebben gedragsregels een curatieve functie: zij bieden namelijk een maatstaf om vast te stellen of er sprake is van grensoverschrijdend gedrag, zodat direct opgetreden kan worden.

In deze gedragsregels is ook opgenomen dat een bezoeker de school niet zonder toestemming mag betreden en zich eerst dient te melden bij de receptie.

Uitvoering

CSG Het Noordik heeft een gedragscode opgesteld die zowel op leerlingen als medewerkers van toepassing is. Deze gedragscode is te vinden op Intranet en op de website van CSG Het Noordik. Daarnaast worden er voor leerlingen kernwaarden en hoofdspelregels vastgesteld. Deze zijn opgenomen in de Wegwijzer. In de Wegwijzer wordt tevens vermeld dat uit veiligheidsoverweging de kluisjes in opdracht van de vestigingsdirecteur (preventief) gecontroleerd kunnen worden.

Daarnaast wordt vermeld dat de vestigingsdirecteur het recht heeft om tassencontroles uit te voeren en om te fouilleren. Ook het recht van de vestigingsdirectie om gevonden wapens in beslag te nemen en aangifte te doen, wordt vermeld.

CSG Het Noordik heeft veel personeel in dienst. Ieder personeelslid heeft de verantwoordelijkheid toe te zien op de naleving van de gedragsregels. In het bijzonder is dit opgenomen in de taakomschrijving van de conciërges, maar zo staan er niet alleen voor.

De voornaamste taken op het gebied van veiligheid van de conciërges zijn:

- het zichtbaar aanwezig zijn in gebouwen en op werkterreinen van het CSG Het Noordik;
- het uitvoeren van toegang- en uitgangcontroles;
- het houden van overzicht bij de centrale post en/of de aula;
- het houden van toezicht op leslokalen, kantoren, parkeerterreinen, fietsenstalling en overige gebouwen;
- het signaleren en rapporteren van afwijkende zaken of situaties;
- het aanspreken van personen die regels of voorschriften overtreden.

3.2 Integriteitscode en klokkenluidersregeling

In de *Integriteitscode* staan concrete regels en algemene gedragslijnen geformuleerd. De integriteitscode geldt voor iedereen die optreedt namens of ten behoeve van CSG Het Noordik. De code biedt een kader bij het interpreteren, beoordelen en afwegen van wel of niet aanvaardbaar gedrag. U kunt dan denken aan hoe om te gaan met geschenken van ouders en relaties en met privé gebruik van telefoon en computer, of hoe om te gaan met bedrijven wanneer u verantwoordelijk bent voor inkoop.

De integriteitscode heeft als doel medewerkers, directieleden, leden van het College van Bestuur en Raad van Toezicht, maar ook bedrijven en instanties die werken in

opdracht van CSG Het Noordik, hun handelen binnen de specifieke context goed te kunnen laten interpreteren, beoordelen en afwegen.

De *Klokkenluidersregeling* is bedoeld voor het kunnen melden van een vermoeden van een misstand.

Een vermoeden van een misstand is een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden met betrekking tot de organisatie waar u werkt en waarbij een maatschappelijk belang in het geding is, als gevolg van:

- een (dreigend) strafbaar feit;
- een (dreigende) schending van regels;
- een (dreigend) gevaar voor de volksgezondheid, de veiligheid of het milieu;
- een (dreiging van) bewust onjuist informeren van publieke organen;
- een (dreigende) verspilling van overheidsgeld;
- een (dreiging van) het bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over deze feiten;
- enig ander feit, gevaar of dreiging dat op redelijke gronden aanleiding geeft tot een vermoeden van een misstand.

3.3 Externe partijen

Conform de wettelijke kaders zijn scholen zelf in eerste instantie verantwoordelijk voor de veiligheid en voor een gezond leer- en werkklimaat in de schoolgebouwen en op de daarbij behorende terreinen. De regie over de veiligheid rond de scholen berust bij de gemeente en justitie. De gemeente is verantwoordelijk voor de openbare orde en de politie voor veiligheidsactiviteiten op en rond scholen.

Het is belangrijk dat CSG Het Noordik zowel preventief als reactief goed samenwerkt met externe partijen zoals politie, gemeente, justitie, hulpverlenende instanties enzovoort.

Door geregeld overleg te voeren met externe partijen over problemen die bij CSG Het Noordik (zouden kunnen) spelen en specifieke leerlingen die hierbij betrokken zijn, kunnen mogelijke problemen en escalaties voorkomen worden. CSG Het Noordik heeft convenanten 'Veiligheid in en om de school' gesloten in de gemeenten Twenterand en Almelo. In deze convenanten is een eenduidig en sluitend stelsel van afspraken vastgelegd ten behoeve van het voorkomen en bestrijden van overlast, vandalisme en ander crimineel gedrag en het creëren van een (sociaal) veilig klimaat op en rondom de scholen. De school heeft zich verplicht te handelen volgens de gemaakte afspraken.

Uitvoering

Om preventief en reactief goed samen te werken met externe partijen maakt CSG Het Noordik, ook op vestigingsniveau, afspraken met de externe partijen over wie welke taak en verantwoordelijkheid heeft. Deze afspraken worden door de vestigingsdirecteur in overleg met de hoofd BHV vastgelegd.

Daarnaast heeft CSG Het Noordik contact met de (wijk-)politie. Indien hiertoe aanleiding is wordt, in samenwerking met de politie, gecontroleerd op verboden spullen en middelen. In de wegwijzer wordt aangekondigd dat uit veiligheidsoverweging de kluisjes in opdracht van de vestigingsdirecteur (preventief) gecontroleerd kunnen worden.

Naast overleg met de politie vindt overleg plaats met de GGD, een schoolmaatschappelijk werker, een leerplichtambtenaar en Bureau Jeugdzorg. In

het (externe) Zorg- en Advies Team (ZAT) worden probleemsituaties op het gebied van schoolveiligheid aan de orde gesteld.

In het kader van de decentralisatie van de jeugdzorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning zal dit beleid in de komende jaren regelmatig worden bijgesteld. In het gevoerde OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg) met de gemeentebesturen in de gemeenten Almelo, Twenterand, Tubbergen, Wierden, Hellendoorn en Rijssen-Holten zijn hierover afspraken gemaakt. Het betreft zowel het OOGO over de invoering van passend onderwijs als de transitie jeugdzorg.

3.4 Communicatie met ouders en leerlingen

Wettelijk is bepaald dat leerlingen en medewerkers doeltreffend worden ingelicht over de te verrichten werkzaamheden en de daaraan verbonden risico's en de maatregelen die er op gericht zijn deze risico's te voorkomen of te beperken. Daarnaast dienen de leerlingen en medewerkers te worden ingelicht over (de invulling van) de Arbo-structuur en de bedrijfshulpverlening.

Indien er gebruik wordt gemaakt van persoonlijke beschermingsmiddelen of andere vormen van beveiliging, moeten de leerlingen en de medewerkers van hun doel en werking op de hoogte worden gebracht. Er dient te worden toegezien op de naleving van de instructies en voorschriften die gericht zijn op het voorkomen van of beperken van risico's.

CSG Het Noordik geeft jaarlijks voorlichting aan ouders en leerlingen over het beleid rond sociale veiligheid.

Uitvoering

Alle leerlingen en medewerkers worden in het begin van het schooljaar in hoofdlijnen op de hoogte gebracht van alle maatregelen die genomen worden op het gebied van veiligheid. Daarnaast wordt verteld waar zij de benodigde informatie op de website van CSG Het Noordik kunnen vinden.

Door de leidinggevenden wordt toegezien op de naleving van de instructies en voorschriften die gericht zijn op het voorkomen van of beperken van risico's.

Indien nodig vindt een opfrisvoorlichting plaats voor de leerlingen en de medewerkers over arbeidsrisico's, de Arbo-structuur, de bedrijfshulpverlening en de veiligheidsinstructies en veiligheidsvoorschriften. Er vindt een beknopte verslaglegging plaats waarin is opgenomen wie er aanwezig of afwezig waren en wat er aan de orde is geweest.

Jaarlijks worden de leerlingen en de ouders van de vestigingen geïnformeerd over het veiligheidsbeleid en gewezen op de mogelijkheden van het zoeken naar oplossingen bij problemen. Elke vestiging heeft een leerlingen- en een ouderklankbordgroep, waar regelmatig de (sociale) veiligheid op de agenda staat. In het kader van de monitoring en het kwaliteitsbeleid worden leerlingen en personeel regelmatig bevraagd op dit punt.

3.5 Omgang met media

De school heeft een verantwoordingsplicht naar de samenleving. Dit betekent dat de school bereid is om desgevraagd de pers te woord te staan over vragen rond ons beleid. Daarnaast is de privacy van leerlingen een groot goed. Depers is vaak vooral geïnteresseerd in incidenten. Hoewel er een gedragscode voor journalisten bestaat met regels voor de nieuwsgaring, hebben we als school de ervaring opgedaan dat de

school vooral zelf moet bewaken dat er geen privacyregels worden geschonden.

Uitvoering

Binnen CSG Het Noordik is afgesproken hoe omgegaan wordt met de media. Alle mediacontacten verlopen door of via de directeur-bestuurder, de vestigingsdirecteur of de coördinator PR en communicatie. Alle medewerkers zijn hiervan op de hoogte gesteld, zodat zij de media te allen tijde naar de juiste persoon kunnen verwijzen. Uitgangspunt is dat de directeur-bestuurder bij grotere calamiteiten de media te woord staat.

3.6 Privacy

Leerling gegevens vallen onder de Wet Bescherming Persoonsgegevens. CSG Het Noordik heeft op basis van deze wet een privacy document vastgesteld.

3.7 Medicijnenprotocol

Soms krijgt een school de vraag om medische handelingen voor leerlingen te verrichten. Dat gebeurt nu al. Met de invoering van passend onderwijs hebben meer scholen hiermee te maken gekregen. CSG Het Noordik heeft voor het verrichten van medische handelingen een medicijnenprotocol vastgesteld.

4. Planning en monitoring

4.1 Planning

Jaarplan per vestiging

4.2 Monitoring

Onderzoeken, enquêtes, PDCA

Activiteit	Tijdstip	Actiehouder
Veiligheidscommissie	September en maart	Vestigingsdirecteur
Opstellen calamiteitenplan	September	Veiligheidscommissie
Bespreken incidentenregistratie	september	Veiligheidscommissie
BHV ontruimingsoefening per vestiging	September	Hoofd BHV
BHV trainingen	Maart	Hoofd BHV
Verslag activiteiten BHV per vestiging naar Renate Fikkert	Oktober en maart	Hoofd BHV
Overleg hoofden BHV	September en maart	Arbo coördinator
Risico-inventarisatie RI&E	1 x in de vijf jaar	Arbo coördinatoren
Evaluatie Risico-inventarisatie RI&E	oktober	Arbo coördinatoren
Opzetten calamiteitenplan	september	Hoof BHV
Arbo jaarverslag	februari	Arbo coördinator stafbureau
Incidentenregistratie bijhouden	continu	Hoofd BHV
Gedragsregels evalueren en herzien	april	PR-medewerker + administraties

Bijlage – overzicht uitwerking en onderliggende documenten

Met dit schoolveiligheidsbeleidsplan voldoet de school aan de plicht om een samenhangend beleid te voeren t.a.v. veiligheid in en om de school. Het schoolveiligheidsbeleidsplan vervangt het schoolveiligheidsplan van december 2014.

Met dit plan hangen de volgende documenten samen:

Fysieke veiligheid

1. Arbo beleidsplan (vastgesteld 1 nov 2011, instemming MR 19 nov 2012)
In het Arbo beleidsplan is aandacht besteed aan gedragsregels voor personeelsleden. Onderwerpen die genoemd worden: ongewenst gedrag, zedenmisdrijven, diefstal, fraude, gedragscode computergebruik. De coördinerend conciërge is de centrale contactpersoon voor alle zaken die met Arbo technische zaken, gebouwen, ongevallenregistratie etc. te maken hebben. Hij draagt zorg voor (zo nodig jaarlijkse) updates van:
    2. Jaarplan schoolveiligheid
    3. BHV plan CR en PIUS
    4. BHV plannen VV, VH en NL
    5. Handelingsprotocol Schoolveiligheid
- Opm.: In nauwe samenwerking met de HR afdeling wordt gezorgd voor (na)scholing van BHV'ers.

Sociale veiligheid

6. Klachtenregeling CSG Het Noordik (in september 2016 aangepast)
7. Voorlichting en aandacht voor schoolregels¹
Op iedere vestiging wordt preventief gewerkt. Jaarlijks wordt gezorgd voor voorlichting en
  - Voor het personeel zijn regels beschreven waarvan ze op de hoogte dienen te zijn. Ze zijn te vinden in documenten zoals
    - het Arbo beleidsplan
    - het protocol medicijnverstrekking
    - het leerlingenstatuut
  - Leerlingen dienen geïnformeerd te worden over
    - de schoolregels (zie leerlingenstatuut en omgangsregels in de schoolgids).
    - anti-pestmaatregelen (incl. gedragsregels social media) en andere vormen van ongewenst gedrag.
    - de klachtenregeling.
8. Leerlingenstatuut (vastgesteld 2016)
9. Pestprotocol CSG Het Noordik² (anti-pest beleid moet worden uitgebreid met specifieke aandacht voor tegen gaan van digitaal pesten).

¹ Wordt uitgewerkt in voorjaar 2017.

² Er wordt gewerkt aan het opstellen van gedragsregels sociale media. Dit leidt tot aanpassing van het anti-pestbeleid.

Flankerend beleid

10. Algemeen Zorgplan CSG Het Noordik³
11. Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen CSG Het Noordik (vastgesteld sept 2016)
12. Convenanten met de gemeenten Almelo en Twenterand⁴ (zijn ondertekend in 2012); de gemeente Twenterand gaat binnenkort evalueren.
13. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (verplichting vastgelegd in de wet 2013)
  - Het Noordik hanteert de basis meldcode 'Huiselijk geweld en kindermishandeling' van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
14. Procedure schorsing en verwijdering (dateert van 2003)⁵
15. Klokkenluidersregeling voortgezet onderwijs. Het Noordik en Reggesteyn hebben in 2014 dezelfde regeling vastgesteld
16. Procedure melding datalekken en privacy⁶
17. Integriteitscode VO⁷
  - De code bevat zaken waarover binnen Het Noordik nog concrete afspraken over moeten worden gemaakt. Zoals nevenfuncties, het accepteren van geschenken etc.
18. Privacyreglement wordt nog opgesteld⁸
19. De notitie "Veilig online" is nog in bespreking en zal mogelijk leiden tot een aanvulling op de gedragsregels⁹.

---

³ In het huidige plan zal de nieuwe regelgeving m.b.t. de meldplicht nog worden verwerkt.

⁴ De gemeente Twenterand gaat het convenant in 2016/2017 evalueren

⁵ De regeling is sinds 2003 vastgesteld. Evaluatie zal in 2016/2017 plaatsvinden.

⁶ De procedure is in april 2016 door de directeur-bestuurder vastgesteld.

⁷ De code dient nog te worden vertaald naar de situatie van Het Noordik.

⁸ In het stafbureau wordt gewerkt aan een voorstel.

⁹ In het stafbureau wordt gewerkt aan een voorstel.